

OTOKONTROL (Öz Denetim)

MANİSA İL MİLLİ EĞİTİM
MÜDÜRLÜĞÜ

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

OTOKONTROL NEDİR ?

Otokontrol, en basit tanımıyla kendini kontrol etmek demektir.

Kendini kontrol etmek ise hem kendi duygu, davranışlarının hem de başkalarının duygu, davranışlarının farkında olmak ve onları anlamak anlamına gelir.

OTOKONTROL NEDEN ÖNEMLİDİR?

- Akademik ve sosyal başarıyı destekler
- Sorumluluk duygusunu güçlendirir.
  - Saldırgan davranışları azaltır, empatiyi artırır.
  - Zarar verici davranışlardan uzak durmasını sağlar.
  - Problem çözme becerisini kazandırır.
  - Bireyin yaşama uyumunu kolaylaştırır.
  - Aşırı duygusal tepkileri kontrol etmeyi ve denetlemeyi sağlar.

MANİSA İL MİLLÎ EĞİTİM
MÜDÜRLÜĞÜ

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

OTOKONTROLÜN TEMEL BİLEŞENLERİ

- * Dürtü Kontrolü
- * Duygusal Düzenleme
- * Kendini izleme
- * Gecikmiş Hazza Dayanma
- * Hedef Belirleme

OTOKONTROLÜ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

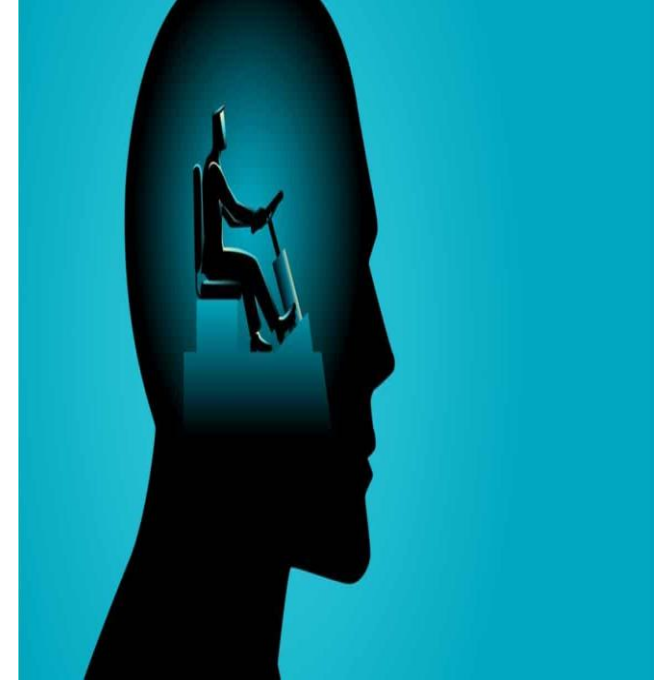
- Aile ortamı ve disiplin şekli.
- Öğrenme ortamı ve öğretmen tutumları.
- Kişilik özellikleri(sabır, azim vs)
- Duygusal farkındalık düzeyi.

OTOKONTROLÜNÜ SAĞLAMAKTA ZORLANAN BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ

- Sürekli çevresinden destek beklerler ve dışsal motivasyona ihtiyaç duyarlar.
- Davranışlarının sonuçlarının getirdiği sorumluluğu almazlar.
- Görev ve Sorumluluktan kaçınırlar.
- Sosyal İlişkilerinde zorluk yaşarlar.
- Akademik sorunlar yaşayabilirler.
- Hazzı erteleyemezler.

ÖĞRENCİLERDE GÖZLEMLENEN DÜŞÜK OTOKONTROL BELİRTİLERİ

- **Sırasını beklemekte zorlanma.**
- **Ani öfke patlamaları.**
- **Derse odaklanamama.**
- **Sorumluluklarını aksatma.**
- **Olumsuz arkadaşlık ilişkileri.**

Otokontrolünü Sağlayabilen Bireylerin Özellikleri

- Stres durumlarını daha iyi yönetebilir ve çatışmalarla daha kolay başa çıkabilir.
- Duygularını daha kolay kontrol edebildikleri için daha sağlıklı ilişkiler kurabilir.
- Davranışlarının sonuçlarını kabullenip sorumluluğunu alabilirler.

SINIF İÇİNDE OTOKONTROLÜ DESTEKLEME

- Açık ve net kurallar koymak.
- Pozitif pekiştireç kullanmak.
- Öğrencilere seçim hakkı sunmak.
- Öz değerlendirme etkinlikleri yaptırmak.
- Sabırlı ve tutarlı olmak.

Sınıfta Uygulanabilecek Etkinlikler

- Davranış takip çizelgeleri.
- Günlük tutma çalışmaları.
- Hedef belirleme çalışmaları.
- Rol yapma ve canlandırmalar.
- Grup çalışmaları ve geri bildirim oturumları.

OTOKONTROLÜ GELİŞTİRMeye YÖNELİK ÖRNEK CÜMLELER

- Bu davranışın sonucunu düşün.
- Bir sonraki adımın ne olmalı?
- Daha iyisini nasıl yapabilirdin?
- Kendine 1 ile 10 arasında puan versen, kaç verirdin?

OTOKONTROL SAĞLAMADA ÖĞRETMENİN ROLÜ

- Sabırlı ve tutarlı olmak
- Her davranışta öğrenciye geri bildirim vermek.
- Güvenli ve destekleyici ortam oluşturmak.
- Gelişime odaklanmak, hatalara karşı yapıcı olmak.

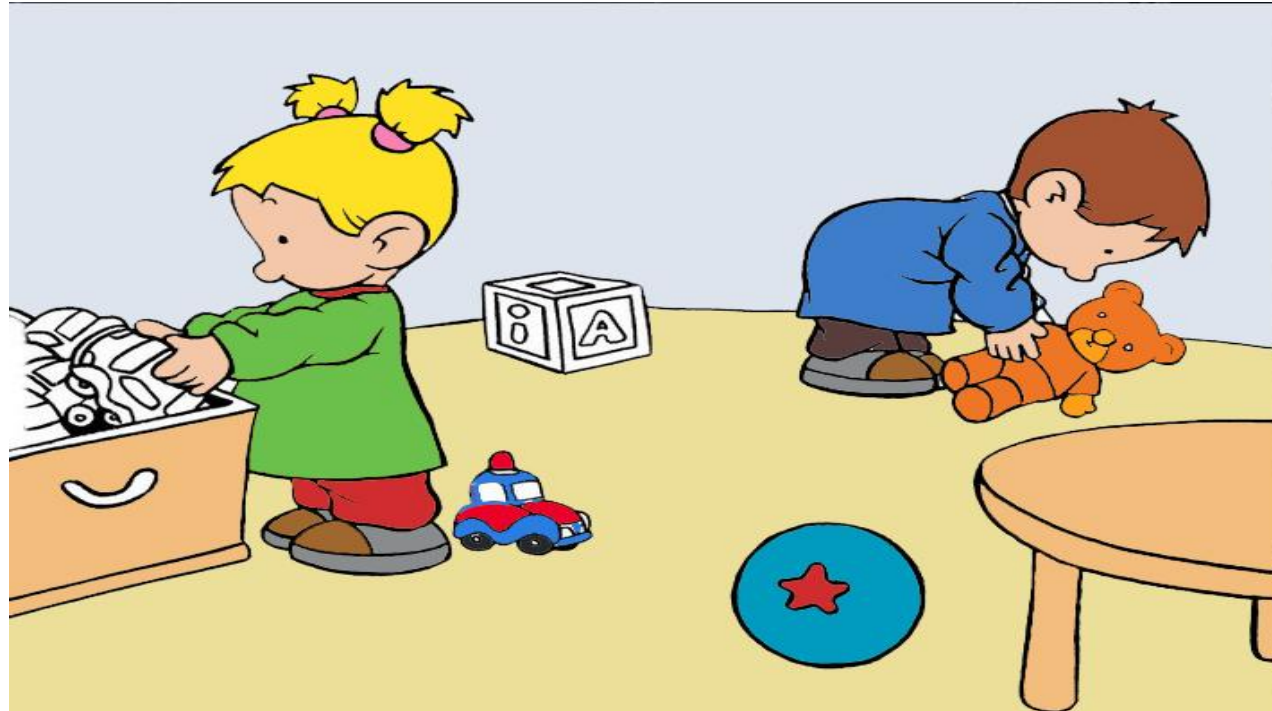
ÖĞRENCİLERE NASIL YARDIMCI OLABİLİRİZ?

- **ROL MODEL OLMAK.**
- Öğrenciler öğretmenlerinin tutum, davranış ve sorun çözme yöntemlerini kendilerine örnek alabilmektedir. Dolayısıyla davranışlarımızı ve duygularımızı kontrol ederek öğrencilere örnek olabiliriz.

SORUMLULUK VERMEK.

Öğrencilerin yaşlarına uygun olarak ders içi ve ders dışında çeşitli sorumluluklar verilebilir.

SINIF KURALLARI OLUŞTURMAK

Kurallar oluşturulurken öğrencilerin de fikirlerini almak davranışlarını kontrol etmelerini kolaylaştırabilir.

- **DİKKAT GELİŞTİRMEK**

Dikkat, otokontrol sağlamada önemli bir faktördür. Bunu desteklemek amacı ile derslerde dikkatı canlı tutacak öğretim yöntem ve tekniklerine yer verilebilir.

DUYGU KONTROLÜ SAĞLAMAK

- Duygu kontrolü, yaşadığımız olayların ve düşüncelerimizin bizler de yarattığı hisleri kontrol edebilmek olarak açıklanabilir.
- Bazen duyguların şiddeti ile dışa vurulan davranışlar kişinin kendisine ve çevresine zarar verebilir. Bu durumlarda öğrencilerin duygu kontrolünü sağlama konusunda destek olunabilir.

KENDİNİ TANIMASINA YARDIMCI OLMAK

Bireyi tanıma tekniklerinden faydalanarak, öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerinin farkına varılması ve bu yönlerinin geliştirilmesi konusunda destek olunabilir.

ZAMAN YÖNETİMİ BECERİSİNİ GELİŞTİRMEK

- Öğrencilere yönelik zamanı etkili ve verimli kullanmaya yönelik etkinlikler sınıf içinde uygulanabilir.

GEVŞEME TEKNİKLERİ

Öğrencilerin özellikle
otokontrol sağlamakta
zorluk çektiği durumlarda
nefes egzersizi vb.
uygulamalar kullanılabilir.

